

ประวัตติ “สมเด็จพระนางพญาศรีสมพร”

นายโพเป็นนายตำรวจ ชาวอำเภอพนมไพร ได้สมรสกับชาวบ้านหัวดอน ท่านเคยบวชเรียนก่อนมารับราชการ เป็นตำรวจ ในปีพ.ศ.๒๔๗๕ นายโพได้มีศรัทธารวบรวมของมีค่าที่สั่งสมมา และชักชวนชาวบ้านหัวดอนบริจาคทรัพย์สิน เช่น ทองคำ ทองแดง เงิน เป็นต้น รวบรวมไปหล่อองค์พระที่วัดโพธิ์เครือ บ้านเสียว มีพระครูสอน (ชาวไทย์อ) เป็นพระมหาเถระผู้มีวิชาการช่างหล่อพระโบราณ และมีวิชาอาคมในสมัยนั้น ผู้คนต่างพากันให้ความเคารพท่านมาก เป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิ์เครือ บ้านเสียว (ปัจจุบัน คือวัดโพธิ์เครือ บ้านเสียว ตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม)

สิ่งของมีค่าที่นำไปหล่อพระดังกล่าวในคราวนั้นสามารถหล่อพระได้ ๒ องค์ คือ (๑) องค์ขนาดใหญ่ ชื่อ “พระศรีสมพร” (ตามชื่อวัดเดิม) (๒) องค์ขนาดเล็ก ชื่อ “พระชัยอัปสร” (พระชัยหลังช้าง ใช้แห่ในงานมงคลต่างๆ เช่น งานสงกรานต์) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยเนื้อสัมฤทธิ์แก่ทองคำทั้งสององค์ศิลปะล้านช้าง สกุลช่างพื้นถิ่นของชาวไทย์อ ปัจจุบันเหลือเพียง “พระศรีสมพร” ส่วน “พระชัยอัปสร” หายไปตั้งแต่สิบกว่าปีที่แล้ว

คำจารึกในฐาน “พระศรีสมพร” คือ “พ.ศ. ๒๔๗๕ พระครูสอนเป็นผู้ริจนา นายโพเป็นเจ้าสัทธา ณ วัดโพธิ์เครือ บ้านเสียว” เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย เนื้อสัมฤทธิ์ ศิลปะช่างพื้นอีสาน หน้าตัก ๓๕ เซนติเมตร

เหตุที่มี “สมเด็จพระนางพญา” นำหน้าชื่อเนื่องจากปีที่สร้างพระศรีสมพรนั้นคือปีพ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นปีประสูติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จึงขอถวายเป็นพระราชกุศล จึงได้ชื่อที่ไพเราะงดงาม ตามรูปลักษณะขององค์พระพุทธรูปองค์นี้ว่า “สมเด็จพระนางพญาศรีสมพร”

***อ้างอิงประวัติพระโบราณจาก

- ๑) พระวิชัยธรรมคณี วิ. (หลวงพ่อเทพา) เจ้าคณะจังหวัดบึงกาฬ เจ้าอาวาสวัดเชกาเจติยาราม (พระอารามหลวง) เป็นผู้เล่าประวัติพระพุทธรูปโบราณ เป็นพระมหาเถระผู้เชี่ยวชาญเรื่องพระพุทธรูปโบราณ
- ๒) จากพระพุทธรูปสองพี่น้อง วัดศรีบุญเรือง บ้านเพี้ย อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร
- ๓) ประวัติเจ้าอาวาสวัดโพธิ์เครือมีพระครูสอนเป็นผู้เก่งกล้าในวิชาช่าง และอาคมในสมัยนั้น

***พระครูสังฆรักษ์สิริภพ ฐิตสีโล เจ้าอาวาสวัดหัวดอน เป็นผู้เรียบเรียง ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔